Grytsay I. O. Pressing issues of legal regulation of activities of public associations in Ukraine: problems and ways to solve them. The article is an attempt to systematize the main legal acts that regulate legal issues of establishment, registration and activities of Public associations in Ukraine, the ways of improvement of the legislation in this sphere. The article analyses the Law of Ukraine "On Public associations", ared efined controversial provisions of the advantages and disadvantages of this regulatory act.

The article reveals the problems and ways to improve the legal regulation of non-government organizations activity in Ukraine, along with suggestions for improvement. Defines the system of legal acts regulate the activities of non-governmental organization in Ukraine. Provides analysis of the law of Ukraine "On Social Associations" of 22 March 2012. Offers some areas of improvement certain rules governing legal issue formation, registration and operation of NGOs in Ukraine, including all acts that constitute the legal basis for legal regulation of non-governmental organizations in Ukraine should be divided into two groups: 1) general acts that are acts that establish and ensure the availability of each individual right to association; 2) specific acts, those which regulate the activities of governmental on the establishment, registration and activity of non-governmental organizations in Ukraine. One of the basic principles of the development of Ukraine as an independent democratic state is the priority of a person, his or her rights and freedoms. At the present states of the Ukrainian states establishment, the legal mechanisms to secure the right of each individual to association are actively formed.

The world experience shows that the implementation of human rights is largely dependent upon meaningful participation of the public, who takes advantage of the universally recognized right to association, creates non-governmental organization, reflecting a growing in the global community striving to democracy. The development of national legislation, aimed at the effective standards for the protection of human rights and able to guarantee the right of every individual to realize the right to association, has now a prior nature and requires careful. The Constitution of Ukraine not only proclaimed the rights and freedoms of a person and a citizen among the constitutional order, but also defined guidelines for establishment of an appropriate to international standards system of their implementation.

Keywords: *publicassociations, legalregulation, StateregistrationserviceofUkraine.*

Надійшла до редакції 11.03.2015

Ковтун І. В.
кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

УДК 342.729

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Проаналізовано стан нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері організації і проведення мирних зібрань. Досліджено норми національного і міжнародного права, які регулюють право на свободу проведення мітингів, походів та демонстрацій, судова практика, законопроекти, нормативний акт МВС України. Обгрунтовано високу соціальну значущість прийняття відповідного закону.

Ключові слова: *Конституція України, права громадян, мирні зібрання, збори, мітинги, походи, демонстрації, законодавство, проект закону.*

Постановка проблеми. Сьогодні Україна перебуває у найглибшій за всю історію своєї незалежності економічній, політичній і соціальній кризі. Держава доведена до межі банкрутства, суспільство – до соціальної і гуманітарної катастрофи. Реальною стала загроза втрати Україною суверенітету і територіальної цілісності. Відбулася майже повна правова делегітимізація державної влади, її вихід з-під контролю суспільства. Громадяни, позбавлені легітимних способів захисту своїх прав і свобод, змушені були вдатися до масових протестів, а дії влади з їх придушення призвели до численних людських жертв, йдеться в прийнятій 01.03.2014 р. Програмі діяльності Кабінету Міністрів України [9]. Масові заходи наприкінці 2013 та початку 2014 року, які починалися як мирні зібрання з вимогами євроінтеграції, перетворилися на повстання і, зрештою, призвели до зміни влади в країні. Не останню роль у радикалізації суспільних настроїв зіграли порушення свободи мирних зібрань, що проявилися у незаконному розгоні студентів 30 листопада, постійними заборонами мирних зібрань та репресіями щодо їх учасників.

Ключовою тенденцією судової практики того періоду стало масове застосування судами автоматичних заборон, що стосуються всіх осіб, які хотіли реалізувати своє право на мирні зібрання, протягом певного періоду часу на певній території. Такі судові рішення ігнорували як українське законодавство, так і міжнародні стандарти.

Мирні зібрання є не лише критерієм, за яким визначають рівень демократії у країні, але і надзвичайно дієвим способом громадського контролю за інститутами публічної влади. Саме тому проблематика мирних зібрань завжди була, є та, безумовно, буде актуальною як під теоретичним, так і практичним кутами зору.

Аналіз публікацій, в яких започатковано роз'вязання даної проблеми. Варто відокремити роботи вітчизняних вчених у галузі теорії держави і права, теорії управління та адміністративного права із захисту прав та свобод громадян: В. Авер'янова, О. Бандурки, Д. Бахраха, І. Голосніченка, О. Яковенка, Д. Бєлова та інших.

Серед вітчизняних дослідників питання реалізації громадянами права на мирні зібрання розглядалися в роботах В. Чемериса, І. Валюшко, В. Яворського, Є. Захарова, Ю. Кривицької. Проте необхідно зазначити, що дослідження проводяться переважно правозахисними організаціями.

Метою статті є аналіз сучасного стану нормативно-правового забезпечення адміністративно-правового захисту прав та свобод людини на мирні зібрання в Україні.

Виклад основного матеріалу. Мирні зібрання є одним із засобів відстоювання людиною і громадянином своїх прав, свобод та інтересів у демократичному суспільстві. Право громадян на свободу мирних зібрань в Україні гарантується та захищене державою, яка зобов'язана забезпечити його ефективну реалізацію.

Судова практика щодо мирних зібрань в Україні поки що має мало спільного з європейськими стандартами у сфері прав людини. Немає детальних

роз'яснень Вищого адміністративного суду, Конституційного Суду з таких питань. Цьому сприяє відсутність спеціального закону, який би відповідав міжнародним стандартам та ідеї про те, що зібрання, поки воно є мирним, не може вважатися незаконним.

При розгляді справ цієї категорії доцільно виходити із презумпції правомірності мирного зібрання. Органи влади мають переконливо довести, що обмеження, які вони пропонують, відповідають критерію «необхідності в демократичному суспільстві», визначеному п. 2. ст. 11 Конвенції із захисту прав людини та основоположних свобод 1950 року [5].

У 2014 році окружні адміністративні суди розглянули 113 справ про заборону мирних зібрань. У 88 випадках суд прийняв рішення про заборону мирних зібрань, у інших 25 – дозволив їх проводити.

Кількість заборон у 2014 році дещо знизилася в порівнянні з 2013 роком (88 проти 209) та особливо з 2012 роком (88 проти 349). Частково це можна пояснити тим, що Україна не здійснює фактичного контролю над Автономною Республікою Крим і м. Севастополь (з березня 2014 року), та над великою частиною території Донецької та Луганської областей включно з обласними центрами (з травня 2014 року).

Водночас загальний відсоток судових рішень на користь органів влади залишається стабільно високим (78 %) і мало відрізняється від даних попередніх років (75 % у 2009, 87 % у 2010, 89 % у 2011, 88 % у 2012 та 83 % у 2014).

Суттєві зміни у забороні мирних зібрань спостерігаються після падіння режиму Президента Януковича. Так, якщо за часів Януковича суди заборонили 32 мирні зібрання з 36 (89 %), то у наступний період лише 56 із 77 (73 %).

Дещо змінилася у 2014 році практика апеляційних адміністративних судів, які стали більш лояльними до проведення мирних зібрань. Так, у 2014 році апеляційні суди прийняли лише 6 рішень на користь органів влади (з них 3 до усунення з посади Президента Януковича), натомість в 11 випадках зайняли бік організаторів мирних зібрань. А Вищий адміністративний суд у більшості випадків ставав на бік органу влади [12].

Реалізація права на мирні зібрання в Україні регулюється актами національного та міжнародного законодавства.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод гарантує кожній особі, серед інших прав і свобод, право на свободу зібрань та об'єднання. Зокрема, частиною першою статті 11 Конвенції передбачено право кожного на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, включаючи право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів.

Статтею 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ратифікованого ще Указом президії Верховної Ради Української РСР від 19 жовтня 1973 року № 2148-VIII, також визнано право на мирні збори. Зазначена стаття визначає, що користування цим правом не підлягає ніяким обмеженням, крім тих, які накладаються відповідно до закону і які є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах державної чи суспільної безпеки,

громадського порядку, охорони здоров'я і моральності населення або захисту прав та свобод інших осіб [7].

Частиною другою статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод встановлено, що здійснення прав на свободу зібрань та об'єднання не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. Ця стаття не перешкоджає запровадженню законних обмежень на здійснення цих прав особами, що входять до складу збройних сил, поліції чи адміністративних органів держави.

Право громадян України на мирні зібрання гарантовано Конституцією України, згідно з частиною першою статті 39 якої вони мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування [6].

Частиною другою цієї статті встановлено, що обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей. Тлумачення цієї статті надано у рішенні Конституційного Суду України № 4-рп від 19.04.01, де найголовнішим є однозначне твердження, що "визначення конкретних строків завчасного сповіщення є предметом законодавчого регулювання", та саме право назване "невідчужуваним і непорушним" [13].

Також стаття 19 Конституції України визначає, що «правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України» [6].

Відповідно, адміністративно-правове регулювання у сфері мирних зібрань громадян, крім Конституції України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, визначається Законом України «Про правонаступництво України», Постановою Верховної Ради України від 12 вересня 1991 р. № 1545-XII «Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР», Указом Президії Верховної Ради СРСР від 28 липня 1988 р. № 9306-XI «Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій в СРСР», Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 03 серпня 1988 р. № 6347-XI «Про відповідальність за порушення встановленого порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій», Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 № 280/97-ВР, рішенням Конституційного Суду України від 19 квітня 2001 р. № 4-рп/2001; наказом МВС України від 28

липня 1994 р. № 404 «Про затвердження Статуту патрульно-постової служби міліції України» та рішеннями органів місцевого самоврядування щодо порядку організації проведення масових громадських заходів [2].

На нагальну необхідність законодавчого регулювання суспільних відносин у відповідній сфері звертав увагу у своїх рішеннях як Конституційний Суд України, так і Європейський суд з прав людини. 11 травня 2013 року Європейський суд з прав людини у своєму рішенні у справі “Вєренцов проти України” звернув увагу, що справа Вєренцова "виявила законодавчу прогалину стосовно свободи мирних зібрань, яка існує в Україні вже два десятиріччя", та зобов’язав Україну реформувати законодавство прописавши вимоги до організації проведення мирних зібрань і підстави для їх обмеження [16].

Останні, зареєстровані у Верховній Раді України проекти Законів України про свободу мирних зібрань (реєстр. № 2508а) та альтернативний (реєстр. № 2508а-1) від 04.07.2013 р. (відкликані 27.11.2014 р.), визначали правові засади реалізації гарантованого Конституцією України права на свободу мирних зібрань.

Метою законопроектів є створення умов для вільної реалізації свободи мирних зібрань в Україні відповідно до вимог статті 39 Конституції України, статті 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статті 15 Конвенції про права дитини, статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Керівних принципів щодо свободи мирних зібрань БДІПЛ ОБСЄ, висновків Венеціанської комісії Ради Європи [10].

Законопроекти містили положення, що унормовують однакове коло питань, проте пропонують різні підходи їх врегулювання, зокрема, щодо строків сповіщення органів державної влади і органів місцевого самоврядування про проведення мирного зібрання, віку організаторів мирного зібрання, визначення окремих зобов’язань органів державної влади і органів місцевого самоврядування, забезпечення реалізації права на свободу мирних зібрань, підстав для обмеження свободи мирних зібрань. Щодо «Законів про диктатуру» (також «Закони 16 січня») – пакет законів, прийнятих Верховною Радою України 16 січня 2014 року, та, попри гостру критику, підписаних Президентом наступного дня 17 січня. Ухвалені у неконституційний спосіб "акти" були спрямовані на обмеження конституційних прав і свобод людини, змістовно не відповідали Конституції України та міжнародним стандартам у сфері прав і свобод людини. На думку більшості експертів, вони обмежували права громадян, надавали органам державної влади більшу свободу дій у сфері покарання учасників акцій протесту і мали на меті криміналізувати опозицію та громадянське суспільство.

Прийняття законів стало реакцією влади на масові протести громадян, призвело до найгострішого силового протистояння, а протести вийшли за межі Києва та охопили всю територію України. На тлі глибокої кризи державного управління і довіри до влади Президент Янукович вступив у прямі перемовини з опозицією, результатом яких стало скасування антипротестних законів, відставка уряду Азарова та оголошено амністію для затриманих мі-

ліцією [4]. Цим правове регулювання свободи мирних зібрань в Україні на сьогодні обмежується. Таким чином, законодавче врегулювання питання про строки завчасного сповіщення про проведення мирних зібрань з метою належного забезпечення безпеки їх проведення, відповідно до ст. 39 Конституції України та обов'язкових до виконання рішень Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України, дотепер не здійснено.

Невизначеність цього питання викликає різне застосування зазначеної норми Конституції та вказує на необхідність його законодавчого врегулювання. Значна кількість органів місцевого самоврядування ухвалила власні рішення про правила проведень вуличних акцій або керується Указом Президії Верховної Ради СРСР "Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних і походів і демонстрацій", прийнятим у 1988 році.

Зрештою, відповідно до підпункту 3 пункту 1 "а" ст. 38 Закону України "Про місцеве самоврядування", до відання виконавчих органів міських рад належить таке: "вирішення відповідно до закону питань про проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів; здійснення контролю за забезпеченням при їх проведенні громадського порядку» [3] (з урахуванням частини другої ст.19 Конституції України, лише на підставі та у межах Конституції та законів України). Тому актуальність прийняття відповідного законодавчого акта не викликає сумнівів.

На цей час міліція в період підготовки і проведення масових заходів керується Статутом патрульно-постової служби міліції України, який затверджено наказом МВС України від 28.07.1994 р. (зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 6 вересня 1994 р. № 213/423, далі – Статут) [8], а також методичними рекомендаціями МВС "Організаційно-правові основи діяльності працівників органів внутрішніх справ щодо запобігання, виявлення, фіксації документів, документування, припинення протиправних дій під час проведення масових заходів" 2013 року.

Разом з тим деякі положення Статуту, які містяться в розділі XV «Охорона громадського порядку і безпеки при проведенні масових заходів», суперечать нормам Конституції України, відповідним рішенням Конституційного Суду та запроваджують обмеження реалізації права громадян на мирні зібрання.

Розглянемо п. 337 Статуту, згідно з яким «Про проведення зборів, мітингу, вуличного походу або демонстрації організаторами *не пізніше як за 10 днів до виконавчого комітету* сільської, міської Ради народних депутатів подається заява з переліком місця та часу проведення заходу. Про прийняте рішення *вказані органи влади не пізніше як за 5 днів повинні* повідомити організаторів проведення цих заходів. При необхідності їм можуть бути запропоновані інше місце та час проведення заходу, вказаного в заяві. В разі невідповідності мети проведення цього заходу з вимогами Конституції України або загрози громадському порядку та безпеці громадян забороняється його проведення».

Разом з тим в ч.1 ст. 39 Конституції України мова йде про завчасне сповіщення *органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування*, Ста-

тут обмежує це право тільки сповіщенням виконкомів органів місцевого самоврядування.

Відповідно до рішення Конституційного Суду України від 19 квітня 2001 р. № 4-рп/2001 організатори мирних зібрань мають сповістити зазначені органи виконавчої влади чи місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій *заздалегідь, тобто у прийняті строки, що передують даті їх проведення*. Ці строки не повинні обмежувати передбачене ст. 39 Конституції України право громадян, а мають бути його гарантією і водночас надавати можливість відповідним органам виконавчої влади чи органам місцевого самоврядування вжити заходів щодо безперешкодного проведення громадянами зборів, мітингів, походів і демонстрацій, забезпечення громадського порядку, прав і свобод інших людей.

Визначення конкретних строків завчасного сповіщення з урахуванням особливостей форм мирних зібрань, їх масовості, місця, часу проведення тощо є предметом законодавчого регулювання. В умовах сьогодення такі строки визначаються рішеннями органів місцевого самоврядування. Разом з тим, в п. 337 Статуту встановлено строк подачі заяви організаторами заходу до виконавчих комітетів органів місцевого самоврядування, а також встановлено строки повідомлення ними організаторів мирних зібрань про прийняті рішення, хоча такого права міліція не має.

Також щодо можливості заборони проведення мирного заходу (п. 337), на наш погляд, обов’язковим було б посилання на те, що таку заборону може бути здійснено лише судом, відповідно до ч. 2 ст. 39 Конституції України, задля уникнення подвійного тлумачення щодо можливості заборони мирних зібрань самими виконавчими комітетами органів місцевого самоврядування.

Положення п. 338 Статуту містить таке поняття як «несанкціонований захід», проведення якого є підставою для припинення зборів, мітингів, вуличних походів та демонстрацій: «Приводом для припинення зборів, мітингів, вуличних походів та демонстрацій є фактичне проведення *несанкціонованого* місцевими органами державної виконавчої влади відповідного заходу; рішення про заборону його проведення (припинення) внаслідок порушення порядку його організації та провадження; виникнення в ході заходу загрози безпеки для життя і здоров'я громадян або порушень громадського порядку, заподіяння матеріальної шкоди державному, колективному або приватному майну, порушень правил державного руху, санітарії».

Так, *санкція* (лат. *sanctio* – непорушна постанова) – термін, що вживається у різних значеннях, по-перше, як структурний елемент правової норми; по-друге, покарання; по-третє, дозвіл уповноваженої особи (прокурора, слідчого судді) на проведення передбачених законом слідчих і оперативно-розшукових дій [15].

При цьому Конституцією, а також законодавством України не передбачено отримання будь-яких «санкцій» на реалізацію свого права на мирні зібрання, а також у суб’єктів владних повноважень права надання таких «санкцій» не має.

Також, на нашу думку, було б доцільно в цьому пункті вказати, що рішення про заборону мирного зібрання може бути прийнято лише судом. З вищевказаних підстав, використання поняття «санкціонованих» та «не санкціонованих» масових заходів у Статуті (п.п. 5, 6 Розділ XV «Охорона громадського порядку і безпеки при проведенні масових заходів»), яким встановлено порядок дій міліції при проведенні цих заходів, також не відповідає Конституції та законодавству України.

Доцільно було б визначити усі можливі форми мирних зібрань у відповідному законодавчому акті. Так, стаття 39 Конституції України надає право приватним особам самостійно приймати рішення щодо форми проведення мирного зібрання. В Основному Законі названо декілька можливих форм мирних зібрань – збори, мітинги, походи і демонстрації. Однак зазначений перелік не можна вважати вичерпним. На наш погляд, він дає лише загальні орієнтири у цій сфері, якими можуть керуватися приватні особи під час прийняття рішення щодо вибору форми проведення мирного зібрання. Право самостійного вибору змісту та форми проведення мирного зібрання є проявом демократії.

Разом з тим у пунктах 331–336 Статуту дано визначення “категорій” мирних зібрань, таких як збори, мітинги, демонстрації, вуличні походи та демонстрації, яке, по суті, є тлумаченням конституційної норми, що лежить за межами компетенції МВС.

Таким чином, вищезазначені норми Статуту не відповідають частині першій та другій ст. 19 Конституції України, запроваджують не передбачені ст. 39 Конституції України обмеження щодо реалізації права громадян на мирні зібрання, причому такі обмеження не можуть бути визнаними відповідно до п. 2. ст. 11 Конвенції із захисту прав людини та основоположних свобод “необхідними у демократичному суспільстві”.

Висновок. Рівень реалізації громадянами своїх конституційних прав і свобод вказує на загальний рівень демократизації в державі. Тому гарантування їх повинно бути пріоритетом державної політики та виявлятися у відповідних нормативно-правових актах.

Задля створення умов для вільної реалізації свободи мирних зібрань в Україні, відповідно до вимог статті 39 Конституції України та міжнародних правових актів, залишається вкрай гострою необхідність врегулювання цієї проблеми на законодавчому рівні. Норми законодавчого акта повинні бути максимально чіткими та ясними для того, щоб не допустити розширювального тлумачення встановлених обмежень та довільного їх застосування.

Також необхідно невідкладно внести зміни до відповідного відомчого нормативного акта МВС України.

Бібліографічні посилання

1. *Валюшко І. В.* Проблеми законодавчого регулювання свободи мирних зібрань громадян України / І. В. Валюшко // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 4 (13). – С. 46–52.

2. *Галунько В.В.* Адміністративно-правовий захист прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.law-property.in.ua/articles/featured-articles/26-administratyvnopravovyy-protection-of-human-

freedoms-and-lawful-interests-of-individuals-and-entities.html.

3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр.

4. Закони про диктатуру. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/ Закони_про_диктатуру.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Євпропи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

6. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

7. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, ООН; Пакт, Міжнародний документ від 16.12.1966 Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

8. Про затвердження Статуту патрульно-постової служби міліції України : наказ МВС України від 28.07.1994 № 404 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0213-94.

9. Програма діяльності Кабінету Міністрів України: Кабінет Міністрів України; Програма від 01.03.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0001120-14.

10. Проект Закону про свободу мирних зібрань [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47751. 11. Реалізація конституційного права на мирні зібрання в Україні : монографія / Шевченко А., Денисова М., Денисова О. – Донецьк, 2011.

12. Реєстр постанов адміністративних судів за позовами про заборону мирних зібрань за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: рікhttp://pravo.org.ua/component/content/article/163-maxwidth/2012-04-21-15-17-54/1620-reiestr-sudovykh-rishen-za-2014-rik.html.

13. Рішення Конституційного Суду України від 19 квітня 2001 р. № 4-рп/2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-01.

14. *Сабій І.М.* Необхідно забезпечити конституційне право громадян на мирні зібрання / Сабій І.М., Вітик І.Р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.svoboda.org.ua/dopysy/dopysy/046485/.

15. Санкція (значення). Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Санкція_(значення).

16. Справа «Вєренцов проти України» (Заява № 20372/1), Європейський суд з прав людини. П'ята секція. РІШЕННЯ. Страсбург, 11 квітня 2013 року, ОСТАТОЧНЕ, 11/07/20132001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/974_945.

17. *Ткачук Д.В.* Закон про мирні зібрання: заборона протестів чи інструмент проти свавілля влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pravda.com.ua/columns/2013/05/29/6990482/.

18. *Чемерис В.* Свобода мирних зібрань в Україні: перспективи законодавчого регулювання / В. Чемерис // Громадянське суспільство. – 2008. – № 2 (4). – С. 15–22.

Ковтун И. В. Проблемы правового регулирования проведения мирных собраний. Дан анализ состояния нормативно-правового регулирования общественных отношений в сфере организации и проведения мирных собраний. Исследованы нормы национального и международного права, которые регулируют право на свободу проведения митингов, походов и демонстраций, судебная практика, законопроекты, нормативный акт МВД Украины. Обосновано высокую социальную значимость принятия соответствующего закона.

Ключевые слова: *Конституция Украины, права граждан, мирные собрания, сборы, митинги, походы, демонстрации, законодательство, проект закона.*

Kovtun I. V. Problems of legal regulation of peaceful assembly. The article deals with legal regulation of social relations in the peaceful assembly holding and organization.

Peaceful assemblies are not only the to criteria determine the level of democracy in the country, but also it is an extremely effective way of public control over the institutions of public authority. So this makes the issue of peaceful assembly topical and relevant in the theoretical and practical perspective in future.

The right to peaceful assembly in Ukraine are the acts of national and international law. European Convention on Human Rights guarantees to every person, among other rights and freedoms, the right to freedom of association.

Article 21 of the International Covenant on Civil and Political Rights also recognizes the right to peaceful assembly.

The right of citizens of Ukraine to peaceful assembly guaranteed by the Constitution of Ukraine in accordance with Article 39 of which they have a right to assemble peacefully without arms and drive-on meetings, rallies, marches and demonstrations, upon notifying in advance executive agencies or local governments.

Part two of this article found that restrictions on the exercise of this right may be established by the court in accordance with the law and only in the interests of national security and public order - the prevention of disorder or crime, for the protection of public health or the rights and freedoms of others.

Legislative regulation of the timing of assembly advance warning, in order to ensure the safety of its holding, in accordance with Article 39 of the Constitution of Ukraine and binding decisions of the European Court of Human Rights, the Constitutional Court of Ukraine has not yet been implemented. The uncertainty of this issue results in different application of these Constitutional norms and indicates on its legislative regulation.

Keywords: *Constitution of Ukraine, the rights of citizens, peaceful assembly, gathering, rallies, marches, demonstrations, legislation, draft law.*

Надійшла до редакції 10.02.2015

Легеза Є. О.
кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

УДК 342.95 : 351.74 (075) 35:078 (1-87)+477

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

Розглянуто особливості діяльності центрів надання адміністративних послуг в м. Дніпропетровську. Зокрема проаналізовано нормативно-правові акти, якими повинні керуватися в діяльності центри надання адміністративних послуг, та виокремлено напрямки удосконалення діяльності зазначених центрів.

Ключові слова: *послуга, адміністративна послуга, центри надання адміністративних послуг.*

Постановка проблеми. Створення зручних і доступних умов для отримання приватними особами адміністративних послуг є однією з головних задач, що має вирішуватися органами державної влади та місцевого самоврядування.